

Wams:

Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein

Ytzen Lont

Introductie Wams, waar is het gestart?

- Decentralisatie in 2015, gemeenten aanzet
- Wmo 2015, Jeugdwet, Participatiewet
- Ook domein overstijgende problematiek
- Aanbieden integrale ondersteuning vanuit visie "één gezin, één plan, één aanpak".

Traject Wams

- 5 ministeries: VWS, SZW, JenV, OCW, ministerie van BZK coördineert
- Nauwe betrokkenheid van VNG, Divosa, branche- en koepelorganisaties, praktijksessies
- Beoogde resultaten: Wams + AMvB, communicatie en implementatie, monitoring en evaluatie
- Waar staan we nu:
 - Indienen TK
 - Verwachte inwerkingtreding: 1 januari 2024
 - Gelijktijdig: opstellen AMvB en overleg met partijen

Probleem

- Integrale aanpak vraagt om samenwerking verschillende partijen
- Waaronder goede verwerking/ uitwisseling van persoonsgegevens: intake, onderzoek, coördinatie en casusoverleg
- Autoriteit Persoonsgegevens: wettelijke grondslag mist voor gegevensuitwisseling tussen wettelijke taken. Toestemming cliënt is onvoldoende grondslag
- Plus spelregels niet voor iedereen helder, 'handelingsverlegenheid'
- Werkt integrale aanpak tegen; cliënt krijgt niet de gewenste ondersteuning

“Eenvoudige afhandeling
waar dat kan,
gecoördineerde aanpak
indien nodig.”

Doelgroep sociaal domein:

- > 80% cliënten is enkelvoudig
- > 20% meervoudig, waarvan 5% complex

Wat moet Wams gaan opleveren?

Minder handelingsverlegenheid bij uitwisseling van persoonsgegevens

Met als uiteindelijk doel: verbetering dienstverlening aan cliënten

Ingrediënten

- › Een wettelijke taak voor gemeenten voor een gecoördineerde aanpak van meervoudige problematiek.
- › De juridische grondslagen voor de hiervoor benodigde verwerking en uitwisseling van persoonsgegevens.
- › Waarborgen tegen onnodige verspreiding of verzameling van zijn of haar persoonsgegevens.

Wams in vogelvlucht

Integrale en gecoördineerde aanpak bij meervoudige problematiek

Bij meervoudige problematiek (mvp):
samen met cliënt.

Bij ernstige problematiek:
in combinatie met overlast of onveiligheid, zo veel
mogelijk in samenspraak met cliënt.

Gecoördineerde aanpak:
voor afstemmen en bijstellen diensten en interventies.

Voor één cliënt, of meerdere cliënten
in een gezinssituatie.

* Wams wijzigd de 4 sd wetten d.m.v. een spiegelbepaling, plus de Wet inburgering 2021

Wams: de hoofdelementen

- Meldpunt zorgwekkend gedrag/niet acuut/bemoeizorg (art 2.2.5)
- Bevoegdheid college b&w om te onderzoeken of er sprake is van meervoudige problematiek:
 - Als een inwoner zich meldt met een hulpvraag bij een van sociaal domeinloketten (art 2.3a1)
 - Als een professional signaleert dat er sprake is van 'ernstige problematiek' (art 2.3a4)
- Bevoegdheid college b&w om tot een gecoördineerde aanpak te komen (art 2.3a2)
- Bevoegdheid college van b&w om een coördinator aan te wijzen (art 2.3a3)
- De taken en werkzaamheden van de coördinator (art 2.3a3)
- Een regeling voor casusoverleg (art 5.4.3)
- De gegevensverwerking door het meldpunt, college b&w en de coördinator (hfdst 5)
- De verstrekkingen door partijen aan meldpunt, college b&w en coördinator (hfdst 5)
- Waarborgen voor de burger (2.3a1, 2.3a4, Hfdst 5)

Wams: regelt gegevensuitwisseling 1

- › Grondslag verwerking van persoonsgegevens, incl. gezondheid en strafrechtelijk
- › Casusoverleg: is deelname noodzakelijk voor gecoördineerde aanpak? Gegevens delen voor zover noodzakelijk
- › College mag partijen gegevens vragen voor zover noodzakelijk voor onderzoek.
- › Partijen verstrekken gegevens behoudens “zwaarwegende redenen”
- › Hergebruik van gegevens door college van B&W
- › Bewaartermijn

AMvB:

- › Overzicht partijen (en hun taken) die bij onderzoek betrokken kunnen worden
- › Eventueel: eisen aan beveiliging etc

Wams: regelt gegevensuitwisseling 2

1. Regeling toezicht werking op de Wams AP
2. “Ernstige problematiek” als doelbinding voor de gegevensuitwisseling.
3. Vastleggen welke partijen betrokken kunnen zijn bij een casus / gecoördineerde aanpak (AMvB)
4. Verwerking gegevens met doorbreking van het medisch beroepsgeheim
5. Borging deskundigheid van betrokkenen
6. Verdere traject van implementatie

Twee situaties

Meervoudige problematiek:

De cliënt heeft een eigen hulpvraag en bepaalt de reikwijdte van de gecoördineerde aanpak.

- > Minimaal twee problemen betreffende de sociaal domeinwetten, of een hulpvraag uit het sociaal domein en een problematiek uit een aanpalend domein
- > Samenhangende problematiek

Ernstige/complexere situaties:

Het initiatief ligt bij de betrokken professionals. Client wordt betrokken voor zover mogelijk. Ernstig indien:

- > de cliënt geen of selectief hulp accepteert,
- > (dreigende) maatschappelijke teloorgang of een lage kwaliteit van leven en welzijn,
- > de omgeving langere tijd problemen, hinder of overlast ervaart,
- > of de veiligheid van personen of goederen in het geding is